

Lekcija 3

Ja i moja uloga

Šta bi država trebalo da očekuje od svojih građana?

Obrazovni ciljevi	Učenici uče o obavezama građana u demokratskom društvu.
Učenički zadaci	Učenici raspravljaju o vrstama odgovornosti koje građani imaju i kako ih podstaknuti da ozbiljnije shvate svoje odgovornosti.
Sredstva	Kartice za raspravu (radni list za učenike 9.2), veliki list papira i flomasteri za svaku grupu od 4 do 6 učenika.
Metodi	Prezentacije, rad u manjim grupama i razredna rasprava.

Osnovne informacije

Građani demokratskog društva trebalo bi da očekuju da imaju određena prava, na primjer, građanska prava, politička prava, socijalna prava, kulturna prava i prava na zdravu životnu sredinu, a šta bi ta prava zapravo trebalo da znače jeste pitanje otvoreno za diskusiju. Za ta prava takođe se veže i pitanje odgovornosti. Neki misle da bi građani trebalo da imaju samo jednu odgovornost – da poštju zakon. Drugi smatraju da društvo od građana očekuje mnogo širi spektar odgovornosti.

Lekcija

Nastavnik počinje tako što dijeli razred u grupe od po četiri do šest učenika i svakoj grupi daje niz kartica za diskusiju (radni list za učenike 9.2). Na svakoj od kartica napisana je odgovarajuća građanska dužnost.

Nastavnik upućuje učenike da kartice podijele u tri grupe – zavisno od toga da li misle da se dužnost koja se nalazi na kartici odnosi na:

1. SVE građane;
2. NEKE građane; ili
3. NI JEDNOG građanina.

Učenici prezentiraju razredu svoje odluke i objašnjavaju zašto su se odlučili za pojedinu kategoriju.

Učenici se vraćaju u svoje grupe i dobiju velike listove papira i flomastere. Nastavnik objašnjava učenicima da je njihov zadatak da sastave „građansku povelju“. Papir dijeli na dvije kolone. U prvu kolonu upisuju ono što misle da bi svaki građanin njihove zemlje trebalo da očekuje od svoje zemlje (PRAVA), a u drugu kolonu upisuju ono što bi se od građana zauzvrat trebalo očekivati da rade (DUŽNOSTI).

Kada završe, učenici bi svoje ideje trebalo da iznesu cijelom razredu i drugim učenicima daju mogućnost da im postavljaju pitanja.

Na kraju, nastavnik bi trebalo da pita cijeli razred:

- Mislite li da građani u vašoj zemlji uvijek izvršavaju svoje građanske obaveze onako kako bi trebalo? Zašto, odnosno zašto ne?
- Šta mislite šta bi se moglo preuzeti kako bi se ljudi podstakli da svoje građanske obaveze shvate što ozbiljnije?
- Mislite li da bi građanima trebalo oduzeti neka od njihovih prava, ukoliko ne izvrše svoje građanske dužnosti na odgovarajući način? Zašto, odnosno zašto ne?

Za domaći zadatak učenici bi trebalo da provedu anketu među porodicom i prijateljima i da ih pitaju šta misle o tome koje bi trebalo da budu građanske obaveze. Svoje rezultate trebalo bi da izlože razredu na početku sljedećeg časa.